

شناسه	رویه	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۴/۰۶/۰۳
عنوان موضوع	موانع و مشکلات صنایع قند و شکر استان		
مرجع طرح موضوع	کارخانجات قند و شکر استان		
شرح موضوع	کارخانجات قند و شکر استان خراسان رضوی به نمایندگی شرکت قند تربت حیدریه استان طی نامه شماره ۸۵۰/۱۷۴۹ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۹ به دبیرخانه شورای گفت و گو برخی از موانع و مشکلات خود را منعکس نمود. بر اساس این مستندات، صنایع قند و شکر استان از چغندر بهاره و پاییزه حدود ۲۴۰ هزار تن شکر تولید کرده‌اند که معادل ۱۲ درصد تولید کل کشور است. پیش‌بینی‌های این واحدها برای سال ۱۴۰۴ نیز نشان می‌دهد که میزان تولید شکر تقریباً در همان حدود باقی خواهد ماند. مطابق مستندات واصله در حال حاضر حدود ۱/۵ میلیون تن چغندر از سطح زیر کشت حدود ۲۱ هزار هکتار توسط ۶۵۰۰ پیمانکار تامین شده است. این موضوع نشان‌دهنده اهمیت بالای تامین منابع اولیه برای حفظ سطح تولید شکر در استان است. با این حال، مشکل اصلی صنایع قند و شکر استان، کمبود نقدینگی است. کارخانجات برای خرید حدود ۱/۵ میلیون تن چغندر در فصل بهره‌برداری آتی نیازمند حدود ۹ هزار میلیارد تومان نقدینگی هستند. همچنین عدم توانایی در پرداخت بموقع وجه کشاورزان می‌تواند باعث کاهش جذب چغندر و در نتیجه افت تولید شکر شود. چرا که بخشی از محصول کشاورزان ممکن است به استان‌های دیگر منتقل شود. در حال حاضر ظرفیت اسمی کارخانجات قند و شکر استان حدود ۲.۲ میلیون تن است، اما تنها نیمی از این ظرفیت از تولید داخلی تامین می‌شود. بعلاوه سیاست‌های عرضه شکر نیز چالش‌آفرین است. محدودیت‌ها در سامانه فروش و بسته بودن گزینه فروش توافقی، امکان انعقاد قراردادهای پیش‌فروش با مشتریان و کشاورزان را از بین می‌برد. این محدودیت‌ها فرآیند مهندسی بازرگانی و توزیع شکر را مختل می‌کند و می‌تواند به کاهش تولید و کاهش ثبات بازار منجر شود. در زمینه واردات شکر خام هرچند تولیدات داخل وجود دارد اما واردات با هدف ذخایر استراتژیک ضروری است. راهکارهایی مانند قراردادهای بلندمدت و استفاده از ظرفیت ریلی و بنادر، برای تسهیل واردات و کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل وجود دارد. زیرا یکی از رخدادهای مهم در حوزه شکر، محدودیت‌ها و وقفه‌های مقطعی در واردات شکر خام است که تاثیر قابل توجهی بر روند فعالیت کارخانه‌های تصفیه شکر دارد. در برخی مقاطع زمانی حجم عظیمی شکر خام وارد کشور می‌شود، اما تصفیه‌کنندگان قادر به جذب تمام این حجم وارداتی نیستند. در نتیجه، تجار برای تصفیه شکر خام اقدام به انعقاد قرارداد با کارخانجات چغندری و نیشکری می‌کنند، اما این شیوه موجب می‌شود که در سایر فصول سال، کارخانه‌های تصفیه‌کننده با کمبود مواد اولیه مواجه باشند و ظرفیت خود را به‌طور کامل استفاده نکنند. مشکل دیگر ناشی از دستوری بودن نرخ شکر سفید است. با توجه به اینکه قیمت شکر برای تجار محدود و دستوری است، تمایل به ارسال شکر خام به کارخانه‌های تصفیه واقع در مناطق دور از بنادر، به‌خصوص بندر امام خمینی، کاهش		

می‌یابد. هزینه بالای حمل‌ونقل باعث می‌شود که تجار تنها در صورت صرفه اقتصادی اقدام به انتقال شکر کنند و هزینه اضافی حمل‌ونقل در نهایت به مصرف‌کننده نهایی تحمیل می‌شود.

علاوه بر این، کارخانه‌های تصفیه‌ای که در نزدیکی بنادر قرار دارند، ممکن است ظرفیت خالی کافی برای تصفیه نداشته باشند و تجار برای دسترسی به ظرفیت خالی، مجبور به انتظار طولانی شوند. در مقابل، بسیاری از کارخانه‌های تصفیه شکر خام در نقاط دیگر کشور با ظرفیت بسیار پایین فعالیت می‌کنند یا حتی تعطیل هستند. این وضعیت نشان‌دهنده استفاده ناکامل از ظرفیت تصفیه داخلی است و باعث می‌شود تولید و عرضه شکر تحت تأثیر نامطلوب این محدودیت‌ها قرار گیرد.

با توجه به اینکه شکر و قند از محصولات پرکاربرد و ضروری در زندگی روزمره مردم هستند، سیاست‌ها و تصمیمات دولت در زمینه تعرفه‌ها، قیمت‌گذاری و تخصیص سهمیه واردات، نقش پررنگی در تعیین روند فعالیت این صنعت ایفا می‌کند. در حال حاضر، کرایه حمل از بنادر تا استان‌های دورافتاده مانند خراسان بسیار بالا است و انگیزه تجار برای ارسال شکر خام به این استان‌ها کاهش یافته است.

بعلاوه تامین سوخت و ذخیره‌سازی نیز از مسائل بحرانی است. فسادپذیری بالای چغندر قند نیازمند تامین سوخت پایدار است، اما محدودیت‌های مصرف گاز که به دلایل ملی و حفظ اولویت بخش خانگی اعمال می‌شود، تولید را تحت تأثیر قرار می‌دهد. هزینه بالای ذخیره‌سازی مازوت در مقایسه با گاز، و دریافت مابه‌التفاوت از صنایع، انگیزه کارخانه‌ها برای ذخیره سوخت دوم را کاهش می‌دهد.

قیمت‌گذاری دستوری شکر، با توجه به کمبود حمایت‌های دولتی مانند یارانه کود و بذر، از دیگر دغدغه‌های این صنعت است. قیمت‌گذاری باید در سطح کلان کشور و با توجه به شرایط بازار و صرفه اقتصادی تولید انجام شود.

مسائل مرتبط با تخلفات و پرونده‌های واحدهای تولیدی نیز نیازمند اصلاح فرآیند رسیدگی است. بررسی پرونده‌ها باید به‌گونه‌ای انجام شود که با توجه به شرایط هر واحد تولیدی، قبل از ارجاع به دستگاه قضایی، امکان رفع مشکل و مساعدت قانونی وجود داشته باشد تا از توقف تولید جلوگیری شود.

در مجموع، برای تضمین استمرار تولید، حفظ اشتغال، تامین امنیت غذایی و ثبات بازار شکر، اصلاح سیاست‌های عرضه، تامین نقدینگی و سوخت، امکان فروش توافقی، مدیریت واردات و بازرنگری در رسیدگی به تخلفات واحدها ضروری است. این اقدامات، علاوه بر حفظ توان تولیدی استان، به پایداری اقتصادی و کاهش وابستگی به واردات کمک خواهد کرد.

یکی دیگر از مشکلات مهم، سخت‌گیری‌های موجود در سامانه بازارگاه و بسته بودن گزینه فروش توافقی در برخی مواقع است. این محدودیت‌ها امکان انعقاد قراردادهای پیش‌فروش با کشاورزان و مشتریان را از بین برده و فرآیند مهندسی بازرگانی فروش شکر در کارخانه را مختل می‌کند. ادامه روند فعلی بدون اصلاحات لازم، باعث اختلال در چرخه تامین مواد اولیه و کاهش توان تولید صنایع خواهد شد.

لذا دبیرخانه شورا گفت و گو طی نامه شماره ۱۴۰۴/۱۹۶۵/ص مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۸ موضوع را به تشکل های اقتصادی استان و دستگاه های اجرایی متولی ارسال نمود. خانه صنعت معدن و تجارت استان در نامه شماره ۱۴۰۴/۱۰۲۸ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۱۶ طی مکاتبه ای چالش هایی از این صنعت را ارسال و پیشنهادات خود را ارائه نمود. شرکت گاز استان نیز در پاسخ به مکاتبه دبیرخانه طی نامه شماره گ ۶۲۶۵۸/۰۰۰/۴۲ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۱۹ اعلام نمود در حال حاضر همکاری های لازم با این کارخانجات صورت گرفته و محدودیت ها در فصول سرد بر اساس ابلاغ مدیریت دیسپاچینگ شرکت ملی گاز ایران و مصوبات ستاد انرژی استان است. شرکت پخش فراورده های نفتی استان نیز در نامه ۸۱۴/۲۱/۱۳۶۲۵ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۱۴ اعلام نمود بدلیل لزوم سوخت پایدار نیروگاه های حرارتی از نزدیکترین مبداء، تامین سوخت دوم امکان پذیر شده است (انبار زال پارس مشهد). علی ایحال کرایه حمل صنایع بر عهده واحد مربوطه و ملزم به پرداخت هزینه حمل ریلی و انبار داری بخش خصوصی است با توجه به اهمیت موضوع در بیست و دومین نشست دبیرخانه شورای گفت و گو مورد بررسی قرار گرفت.	
۱. مشکل محدودیت در فروش شکر و پیش فروش در سامانه بازارگاه عدم امکان پیش فروش شکر به مشتریان صنعتی، صنفی و کشاورزان و محدودیت گزینه «توافقی» در سامانه باعث کاهش انعقاد قراردادهای و ایجاد اختلال در جذب مواد اولیه و فروش می شود. ۲. رفتار نامتوازن سامانه بازارگاه در مناطق و زمان های مختلف رفتار متفاوت سامانه بازارگاه در مناطق مختلف و بازه های زمانی متفاوت، برای برخی تشکلهای خصوصی چالش ایجاد می کند. ۳. عدم اتصال سامانه بازارگاه به سامانه های جامع کمبود اتصال سامانه بازارگاه به سامانه جامع انبارها و سامانه جامع تجارت باعث کاهش نظارت هوشمند و شفافیت در معاملات می شود. ۴. مشکلات توزیع و هزینه های حمل و نقل شکر بین استان ها هزینه بالای حمل و نقل موجب کاهش صرفه اقتصادی برای تجار و محدود شدن توزیع شکر در استان های دور از مراکز تولید و بنادر می شود. ۵. مدیریت واردات شکر خام و تضاد منافع با تولید داخل واردات شکر خام در فصل تولید کارخانجات باعث کاهش جذب شکر داخلی و مشکلات در تامین مواد اولیه می شود.	ایرادات و مشکلات مطروحه

۶. عدم ثبات قیمت شکر و رعایت قیمت مصوب رعایت نکردن قیمت مصوب توسط برخی فعالان بازار، ثبات قیمت شکر و هزینه تمام شده محصولات وابسته را مختل می کند. ۷. عدم لحاظ هزینه حمل در قیمت تمام شده شکر قیمت شکر بدون احتساب هزینه واقعی حمل، موجب کاهش صرفه اقتصادی تولیدکنندگان و تجار می شود. ۸. ریسک فسادپذیری چغندر قند و محدودیت های گاز قطعی گاز در زمان محدودیت های مصرف باعث خسارت مالی و کاهش تولید می شود. ۹. قیمت گذاری دستوری شکر در حوزه صنایع قیمت گذاری دستوری برای شکر تولیدی کارخانه ها، بدون حمایت کافی از تولیدکننده، انگیزه تولید را کاهش می دهد. ۱۰. نبود سازوکار مناسب برای رسیدگی به تخلقات واحدهای تولیدی بزرگ رسیدگی سختگیرانه به تخلقات واحدهای تولیدی بدون بررسی شرایط خاص واحدها، منجر به تعطیلی یا ضرر مالی غیر ضروری می شود.	
<u>نظرات اعضا حاضر در بیست و دوم جلسه کارشناسی:</u> مشکلات و مسائل متعدد از خرید چغندر قند تا عرضه شکر در سامانه، گریبان کارخانه های قند و شکر خراسان رضوی را گرفته است و آنها را در ادامه مسیر تولید دچار چالش های عدیده کرده است. این مسائل در بیست و دومین جلسه دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان به بحث و بررسی گذاشته شد. طرح مشکلات صنعت قند در هشت محور در ابتدای نشست، علی اکبر لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت و گوی خراسان رضوی، اظهار کرد: چالش های حوزه قند خراسان رضوی طی صورت جلسه ای هفت بندی توسط کارخانجات قند به دبیرخانه ارسال شده است که محورهای اصلی آن شامل اصلاح سازوکار عرضه شکر، مدیریت واردات، تامین شکر خام، مشکلات مرتبط با سوخت، قیمت گذاری دستوری و رسیدگی به پرونده های واحدهای تولیدی احتمالی این بخش می شود. وی افزود: شرکت فرآورده های نفتی و شرکت گاز اعلام آمادگی کرده اند که سوخت زمستانی کارخانجات قند و سایر صنایع را تامین کنند، اما مدیریت این موضوع در سطح استان ضروری است. افزایش تولید شکر و چالش نقدینگی	جمع بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی) به تاریخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۷

در ادامه، احسان‌الله اژدری، عضو انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر استان و مدیرعامل کارخانه قند تربت حیدریه، گفت: در کشور حدود ۲۷ کارخانه قند فعال چغندری (۸ کارخانه در خراسان) و ۹ کارخانه قند نیشکری وجود دارد و در تولید شکر به مرز ۹۰ درصد خودکفایی رسیده ایم. در سال گذشته تولید این محصول به ۱.۹۶ میلیون تن افزایش یافت که ۴۰۰ هزار تن بیشتر از سال پیش از آن است.

وی افزود: در سال گذشته کارخانه‌های قند و شکر استان حدود ۱.۵۰۰ میلیون تن چغندرقند جذب کرد که حدود ۱.۱۰۰ میلیون تن تولید داخل استان و حدود ۴۰۰ هزار تن از غرب کشور تامین شد. این مقدار چغندر حدود ۲۴۰ هزار تن شکر تولید کرد که ۲۰ هزار تن از کشت پاییزه و ۲۲۰ هزار تن از کشت بهاره بدست آمد.

اژدری مشکل اصلی این صنعت را کمبود نقدینگی دانست و گفت: برای خرید ۱.۵ میلیون تن چغندرقند و پرداخت حدود ۹ هزار میلیارد تومان به کشاورزان طی سه ماه (از مهر ماه)، منابع مالی کافی در دسترس نیست؛ در حالی که بانک‌ها در سال گذشته تنها ۱۰ درصد از نیاز نقدینگی کارخانه‌ها را تامین کردند. در صورت تاخیر در پرداخت‌ها، کشاورزان محصول خود را به استان‌های دیگر خواهند فروخت و کارخانه‌های قند استان با کمبود مواد اولیه روبه‌رو می‌شوند.

به گفته او، ظرفیت اسمی کارخانه‌های قند استان ۲.۲ میلیون تن است که تنها ۵۰ درصد آن از تولید داخلی تامین می‌شود.

او تاکید کرد: حمایت از این صنعت به معنای حمایت از اقتصاد استان است؛ چرا که تولید چغندرقند بخشی از خوراک دام و ملاس استان را نیز تامین می‌کند و مانع واردات از سایر استان‌ها می‌شود، همچنین ورود چغندرقند به استان به تامین منابع آبی نیز کمک می‌کند.

انتقاد از سیاست‌های عرضه شکر در سامانه بازارگاه

اژدری در بخش دیگری از سخنان خود به سیاست‌های عرضه شکر در سامانه بازارگاه اشاره کرد و گفت: سخت‌گیری‌های موجود و بسته بودن گزینه فروش توافقی، امکان قراردادهای پیش‌فروش با مشتریان صنعتی و صنفی و کشاورزان را از بین می‌برد و این مسئله در نهایت منجر به کاهش جذب چغندرقند و افت تولید شکر به علت کمبود نقدینگی در استان می‌شود.

وی از وزارتخانه‌های ذی‌ربط خواست اجازه فروش توافقی و پیش‌فروش به کارخانه‌ها داده شود و یادآور شد: کارخانه‌های قند مسئول تنظیم بازار شکر نیستند و این وظیفه بر عهده شرکت بازرگانی دولتی ایران است مضافاً تعداد زیادی از مشتریان و کشاورزان سامانه بازارگاه ندارند.

پاسخ جهاد کشاورزی به انتقادات

طهماسبی، سرپرست مدیریت بازرسی و نظارت سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی، در پاسخ به این موضوع گفت: مسئولیت سامانه بازارگاه با وزارت جهاد کشاورزی است و اختیارات استانی در این زمینه محدود است.

او افزود: سال گذشته بر اساس تصمیم کارگروه تنظیم بازار استان، کارخانه‌ها برای مدتی توانستند محصولات خود را خارج از سامانه عرضه کنند. مشکل عرضه توافقی در سامانه اکنون برطرف شده و این گزینه فعال است، اما همچنان حدود ۱۸۰۰ هزار تن چغندر قند مربوط به بازار رضوی، ۵۰۰۰ هزار تن مربوط به کشاورزان و ۹۸۰۰ هزار تن مربوط به قند تربت در انبارهای استان باقی مانده که باید تعیین تکلیف شود.

طهماسبی در ادامه گفت: هر سال در ماه‌های پایانی و اوایل سال آینده به دلیل اتمام ذخایر شکر چغندری و تاخیر در رسیدن شکر خام وارداتی، کمبود شکر در کشور رخ می‌دهد. در این مقطع برخی واردکنندگان نیز با هدف افزایش قیمت، محصول خود را احتکار می‌کنند. به همین دلیل وزارتخانه دسترسی به سامانه را محدود می‌سازد تا بازار کنترل شود.

تاکید بر ضرورت اصلاح قوانین محل کسب و کار

لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی استان، در ادامه نشست با اشاره به قانون بهبود فضای کسب و کار تاکید کرد: همه سازمان‌ها موظف‌اند نماینده‌ای برای شناسایی و اصلاح قوانین محل کسب و کار معرفی کنند.

وی خطاب به سازمان جهاد کشاورزی گفت: اگر به این نتیجه رسیده‌اید که سامانه بازارگاه مانع کسب و کار است، باید پیشنهاد اصلاحی خود را ارائه دهید.

انتقادات بخش خصوصی از نبود زیرساخت‌های سامانه‌ای

علی امین‌التجار، نایب‌رئیس کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی خراسان رضوی، سامانه بازارگاه را فاقد زیرساخت مناسب دانست و گفت: این سامانه به سامانه‌های جامع انبارها و سامانه جامع تجارت متصل نیست. پیشنهاد می‌شود که شکر تولید شده در هر استان ابتدا در همان استان مصرف شود و مازاد آن به استان‌های دیگر ارسال گردد تا هزینه‌های تجار کاهش یابد.

نقش تشکلهای در حل مشکلات

در ادامه، محمدرضا اورانی، مدیرعامل شرکت تعاونی کشاورزی خراسان رضوی، بر اهمیت اعتماد به تشکلهای و صنوف تاکید کرد و گفت: نباید به دلیل تخلفات محدود برخی واحدها، همه کارخانه‌ها را با محدودیت مواجه کرد. انجمن‌ها می‌توانند خود بر واحدهای متخلف نظارت کنند.

وی مشکلات کارخانه‌های قند را در سه سطح سامانه‌ای، نظارتی و کلان دسته‌بندی کرد و توضیح داد: مشکلات سامانه‌ای با بهبود اتصال اپراتورها قابل رفع است، مسائل نظارتی با پیگیری شورای نظارت استان حل می‌شود و مسائل کلان نیز باید در شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی مطرح گردد.

پیشنهادات اصلاحی برای سامانه بازارگاه و تامین امنیت غذایی

امیرمهدی مرادی، دبیر انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی، در این نشست خواستار تعیین سقف ۵۰ درصدی برای فروش مستقیم تولیدات کارخانه‌ها و جلوگیری از مسدود شدن ثبت سفارش‌های قبلی در سامانه بازارگاه شد.

سپس، حمیدرضا نوری، معاون سرمایه‌گذاری سازمان جهاد کشاورزی استان، با تاکید بر ملی بودن کالای شکر و ضرورت تصمیم‌گیری در سطح کلان، از کارخانه‌ها خواست با کمک استانداری و از طریق انجمن صنفی، مجوز فروش توافقی را از شرکت بازرگانی دولتی ایران اخذ کنند.

وی تعطیلی هر کارخانه قند را تهدیدی جدی برای امنیت غذایی استان و کشور دانست.

بخش‌علی بیاتی، معاون بازرسی اداره کل صمت خراسان رضوی، نیز پیشنهاد داد که سامانه بازارگاه برای افزایش شفافیت و نظارت هوشمند، به سامانه جامع تجارت متصل شود.

در جمع‌بندی این بخش، علی‌اکبر لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی با رویکرد حفظ واحدهای تولیدی قند و شکر استان، سه نکته کلیدی را مورد تاکید قرار داد: نخست؛ یکسان‌سازی رفتار سامانه بازارگاه در سطح کشور، دوم؛ امکان اجرای توافقات و خرید و فروش‌های قبل از انسداد گزینه توافقی و سوم؛ اتصال سامانه‌های جامع انبارها، بازارگاه و تجارت.

او همچنین پیشنهاد کرد ابتدا نیاز استان به شکر تامین و مازاد آن از طریق سامانه بازارگاه به استان‌های دیگر عرضه شود.

تبعات تضاد منافع در بازار شکر

اما در بررسی بندهای مربوط به مدیریت واردات شکر خام، دیدگاه‌های متفاوتی مطرح شد. اژدري با انتقاد از واردات گسترده شکر گفت: با وجود خودکفایی ۹۰ درصدی، یک میلیون تن شکر در سال ۱۴۰۳ وارد شده که به تولیدکنندگان داخلی آسیب می‌زند.

او خواستار توقف واردات در فصل تولید چغندر قند و خرید شکر داخلی توسط شرکت بازرگانی دولتی شد.

امین‌التجار نیز با اشاره به تولید ۱.۹ میلیون تن شکر داخلی و نیاز ۲.۲ میلیون تنی کشور، واردات را حداکثر ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار تن ضروری دانست.

در مقابل، نوری، معاون جهاد کشاورزی استان، واردات شکر را برای ذخایر استراتژیک ضروری خواند و تاکید کرد: با سرانه مصرف ۲۹ کیلوگرم، که ۱.۵ برابر میانگین جهانی است، نمی‌توان صرفاً به تولید داخل اتکا کرد.

وی پیشنهاد قراردادهای بلندمدت و راهکارهای لجستیکی همچون انتقال از بندرعباس و چابهار و استفاده از ظرفیت ریلی را مطرح کرد.

سعید بامشکی، رئیس کمیسیون مدیریت واردات اتاق مشهد نیز، آزادسازی واردات همه کالاها را تنها راه نجات اقتصاد دانست.

مرادی، دبیر انجمن مدیران صنایع، نیز تعرفه ترجیحی واردات شکر را به عنوان راهکاری برای حفظ صرفه اقتصادی تولید داخلی پیشنهاد داد.

در نهایت، لبافی اعلام کرد که واردات شکر با استفاده از تعرفه های ترجیحی تنظیم خواهد شد و بازنگری در تحلیل قیمت و هزینه حمل و نقل در دستور کار قرار گرفت.

چالش سوخت و ذخیره سازی در صنایع قند

بخش دیگری از نشست به مشکلات تامین و ذخیره سازی سوخت کارخانه های قند اختصاص یافت.

اژدری با اشاره به فسادپذیری سریع چغندر قند، خواستار قرار گرفتن کارخانه های قند در اولویت عدم قطع گاز شد.

محدودیت های گاز؛ تصمیمی ملی

جواد معصومی، نماینده شرکت گاز استان، در پاسخ به این موضوع، محدودیت های مصرف گاز از ابتدای سال را مصوبه شورای عالی امنیت ملی و تصمیمات ستاد انرژی استان اعلام کرد و گفت: هدف اصلی، جلوگیری از قطع گاز بخش خانگی است.

به گفته او، اولویت اصلی این محدودیت ها جلوگیری از قطعی گاز خانگی است، هرچند همکاری هایی با کارخانه های قند و شکر انجام شده است.

وی افزود: بهترین زمان برای ذخیره سازی سوخت دوم، فصل تابستان است و میزان محدودیت ها در پاییز و زمستان به شرایط جوی بستگی دارد.

هزینه سنگین ذخیره سازی مازوت

در ادامه جلسه، اژدری، با قدردانی از حمایت های سال گذشته اداره کل صنعت، معدن و تجارت برای جلوگیری از قطعی گاز کارخانه ها، خواستار قرار گرفتن کارخانه های قند در اولویت عدم قطع گاز شد.

او هزینه بالای ذخیره سازی مازوت (۴۵۰۰ تومان به ازای هر لیتر در برابر ۱۷۰۰ تومان برای گاز) و دریافت مابه التفاوت های متعدد از صنایع را از جمله موانع اصلی ذخیره سازی دانست.

اژدری در ادامه به یکی از چالش های اساسی این صنعت اشاره کرد و گفت: هزینه ذخیره سازی مازوت برای کارخانه ها بسیار بالا است؛ هر لیتر مازوت با احتساب هزینه های ذخیره سازی حدود ۴۵۰۰ تومان تمام می شود، در حالی که قیمت گاز تنها ۱۷۰۰ تومان است؛ این در حالی است که ارزش حرارتی هر دو سوخت یکسان است و در عمل استفاده از مازوت تقریباً دو برابر گاز هزینه دارد.

وی همچنین یادآور شد: شرکت نفت هر سال بابت موجودی مازوت انبارشده، از صنایع مبلغی را به عنوان مابه‌التفاوت دریافت می‌کند؛ حتی اگر این ذخیره‌سازی مربوط به سال‌های گذشته باشد. این رویه انگیزه کارخانه‌ها برای نگهداری سوخت دوم را کاهش داده است.

پیگیری مشکلات ذخیره‌سازی

بیگلرزاده، نماینده شرکت پخش فرآورده‌های نفتی خراسان رضوی نیز در ادامه یادآور شد: از ابتدای سال جاری، فراخوانی برای ذخیره‌سازی سوخت به صنایع مختلف ابلاغ شده، اما کارخانه‌های قند استان درخواستی در این زمینه نداشته‌اند.

وی خاطرنشان کرد: مسائل مالی و تامین سوخت در نهایت در حوزه اختیارات دولت است و کارخانه‌ها می‌توانند مشکلات خود را به صورت مکتوب پیگیری کنند.

در جمع‌بندی مباحث این بخش، لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی، با تاکید بر فسادپذیری چغندر قند، خواستار آن شد که کارخانه‌های قند در زمان محدودیت‌های گازی در اولویت عدم قطع گاز قرار گیرند.

او همچنین اظهار کرد: موضوع ذخیره‌سازی و پرداخت مابه‌التفاوت سوخت که مشکلی عمومی در بین صنایع است، در دستور کار شورا قرار خواهد گرفت.

کارخانه‌های قند خواستار خروج از قیمت‌گذاری دستوری

اژدري، مدیرعامل یکی از کارخانجات قند استان در ادامه این جلسه، با انتقاد از وضعیت موجود، خواستار خروج شکر از شمولیت قیمت‌گذاری دستوری شد.

وی، ضمن اشاره به این که تنها حمایت دولتی به کارخانه‌های قند همان سهمیه سوخت یارانه‌ای است که به سایر صنایع نیز تعلق می‌گیرد، گفت: دولت هیچگونه یارانه یا مساعدتی در زمینه کود و بذر برای کشت چغندر قند ارائه نمی‌دهد. بنابراین، دلیلی برای قیمت‌گذاری دستوری شکر وجود ندارد.

او همچنین اعلام کرد: کارخانه‌های قند قصد دارند پیگیری لازم را از طریق دیوان عدالت اداری مطرح کنند، این در حالی است که شکر به عنوان یک کالای استراتژیک شناخته می‌شود.

بیاتی، معاون بازرسی و حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان اداره کل صمت خراسان رضوی نیز در این نشست با تاکید بر اینکه شکر یک کالای استراتژیک است، تصمیم‌گیری در مورد قیمت‌گذاری آن را در سطح کلان کشور دانست.

وی افزود: پیشنهاد قیمت توسط انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر ارائه می‌شود و در نهایت در ستاد تنظیم بازار کشور به تصویب می‌رسد. قیمت‌گذاری دستوری برای کالاهایی است که یارانه دریافت می‌کنند.

طهماسبی، مدیر بازرسی و نظارت سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی نیز در این باره گفت: یارانه‌های دولتی شامل کمک‌های فنی و اعتباری، کود و... به کشت چغندر قند اختصاص می‌یابد.

اورانی، مدیرعامل شرکت تعاونی کشاورزی مشهد نیز توضیح داد: کل یارانه‌ای که دولت به بخش کشاورزی می‌دهد، تنها ۹ درصد از قیمت تمام‌شده محصول است که شامل برق، سوخت، کود و بذر می‌شود. این رقم در مقایسه با کشورهای اروپایی که ۴۰ درصد یارانه می‌دهند، بسیار ناچیز است.

او همچنین اضافه کرد: با وجود استفاده واحدهای لبنی و پروتئینی از یارانه، فقط سه محصول لبنیات مشمول قیمت‌گذاری دستوری هستند و قیمت سایر محصولات آزاد است.

لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی، در پایان این بحث تاکید کرد که این موضوع ابتدا باید با کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی، خانه صمت و سایر تشکلهای بخش صنعتی مطرح و سپس در مورد آن تصمیم‌گیری شود.

بند آخر پیشنهاداتی کارخانجات قند خراسان رضوی به تسهیل پرونده‌های تخلف این کارخانه‌ها اختصاص داشت.

اژدري در خصوص این بخش توضیح داد: بعضا تخلفات از سوی کارخانه‌های قند وجود دارد و می‌بایستی برخورد قانونی انجام شود اما لازم است در خصوص نحوه شکل‌گیری پرونده و رسیدگی به آنها متناسب با تخلف و شرایط واحد تولیدی بازنگری شود و قبل از طرح موضوع در تعزیرات در کمیته‌ای متشکل از نمایندگان ادارات مربوطه و خانه صنعت و معدن موضوع بررسی شود.

طهماسبی، مدیر بازرسی و نظارت سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی در این باره گفت: به ادارات جهاد کشاورزی شهرستانهای زیر مجموعه این سازمان اعلام شده که نسبت به تخلفات کارخانه‌ها نگاه سختگیرانه‌ای نداشته باشند و سریعاً پرونده تشکیل ندهند.

وی بیان کرد: با این حال بعد از تشکیل پرونده تخلف برای واحد تولیدی، روال کار سامانه‌ای شده و جلوگیری از رسیدگی به آنها از حیطه اختیارات این سازمان خارج است.

بیاتی، معاون اداره کل صمت خراسان رضوی نیز در این باره گفت: در دولت قبل در راستای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و با اختیارات استان، کمیته‌ای متشکل از نمایندگان تشکلهای اقتصادی، جهاد کشاورزی و صمت در استان تشکیل شد تا در خصوص تخلفات واحدهای بزرگ تولیدی که در شرایط خاص قرار داشتند، قبل از رفتن به دستگاه قضا نسبت به رفع مشکل آنها مساعدت‌هایی انجام گیرد و نگاه سختگیرانه در خصوص آنها اعمال نشود.

وی افزود: با این حال در همان دستگاه‌های نظارتی استان معترض بودند که تشکیل این کمیته مبنای قانونی ندارد و استقلال ناظران را در رسیدگی به تخلف خدشه دار می‌کند.

وی اظهار کرد: حتی معاونت پیشگیری از وقوع جرم دادگستری مترصد بررسی مجدد برخی پرونده ها بود تا قبل از تشکیل پرونده قضایی برای آنها به نوعی مسأله حل شود و اگر واحد اقتصادی اصرار به تخلف داشت با آن برخورد قضایی صورت گیرد.

لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی در جمع بندی این بخش گفت: پیگیری این موضوع و تشکیل مجدد کمیته مزبور در دستور کار این دبیرخانه قرار خواهد گرفت.

اسامی حاضرین در جلسه :

اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی، سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی، اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان خراسان رضوی، شرکت گاز استان خراسان رضوی، شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه خراسان رضوی، کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، کمیسیون مدیریت واردات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی، شرکت تعاونی کشاورزان مشهد، شرکت قند تربت حیدریه، انجمن همگن صنایع غذایی.

غائبین جلسه:

اداره کل تعزیرات حکومتی استان خراسان رضوی، خانه صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی، کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی،

جمع بندی جلسه کارشناسی:

۱. اصلاح ساز و کار عرضه شکر

به استناد نامه شماره ۸۵۰/۱۷۴۹ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۹ و صورتجلسه پیوست صنایع قند و شکر استان، این صنایع از چغندر بهاره و پاییزه در سال ۱۴۰۳ حدود ۲۴۰ هزار تن شکر از چغندر (۱۲ درصد تولید کشور) را تولید و در سال ۱۴۰۴ نیز پیش بینی همین مقدار تولید شکر وجود دارد. در حال حاضر مقدار ۱/۵ میلیون تن چغندر از حدود ۲۱ هزار هکتار سطح زیر کشت توسط ۶۵۰۰ پیمانکار چغندر تامین شده است.

در حال حاضر مشکل اصلی این صنعت کمبود نقدینگی است که با توجه به نیاز حدود ۹ هزار میلیارد تومان برای خرید حدود ۱/۵ میلیون تن چغندر در فصل بهره برداری آتی و اینکه باید سیستم عرضه شکر چابک باشد تا بموقع بتوان نیاز مالی خرید چغندر را تامین کرد در صورت ادامه روند فعلی بدلیل عدم توانایی پرداخت بموقع پول کشاورزان اجبارا بایلد برای دریافت چغندر کمتری برنامه ریزی کرد زیرا روند فعلی فرآیند مهندسی بازرگانی فروش شکر در کارخانه را مختل کرده است.

همچنین سخت‌گیری‌های موجود در سامانه بازارگاه و بسته بودن گزینه فروش توافقی در برخی مواقع، امکان قراردادهای پیش‌فروش با کشاورزان را از بین می‌برد و این مسئله در نهایت منجر به کاهش جذب چغندر قند و افت تولید شکر در استان می‌شود.

لذا برای بهبود سیستم‌های عرضه شکر و اجازه فروش توافقی شکر کارخانه‌ها به مشتریان، مساعدت نهادهای نظارتی مخصوصاً در فصل فراوانی عرضه شکر و اجازه توافقی و انعقاد قراردادهای فروش با مشتریان و اصلاحات لازم در سامانه بازارگاه مورد درخواست کارخانه‌های قند و شکر خراسان رضوی است.

خانه صنعت و معدن استان خراسان در پاسخ به نامه شماره ۱۴۰۴/۱۹۶۵/ص مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۸ دبیرخانه شورا چالش‌های اصلی این صنعت را به شرح زیر اعلام نمود:

- کمبود منابع آب و خشکسالی: استان در منطقه‌ای خشک قرار گرفته و کاهش بارندگی و افت سطح آب‌های زیرزمینی و محدودیت منابع آبی کشت چغندر قند را با مشکل مواجه کرده که پیامد آن عدم تامین مواد اولیه کافی برای کارخانجات می‌باشد.

- کاهش تمایل کشاورزان به کشت چغندر قند سودآوری پایین نسبت به محصولات مانند زعفران پسته و و هزینه‌های بالای تولید نهاده‌های آبیاری و نیروی کار و ریسک بالای ناشی از نوسانات قیمت و تاخیر در پرداخت‌های کارخانه‌ها

- قدیمی بودن تجهیزات و ماشین‌آلات کارخانه‌ها فرسودگی ماشین‌آلات و فن‌آوریهای قدیمی منجر به پایین بودن راندمان تولید هدر رفت انرژی و افزایش هزینه‌های تعمیر و نگهداری شده است.

- چالش‌های مالی و اقتصادی: افزایش هزینه‌های تولید انرژی حمل و نقل و دستمزد نقدینگی پایین کارخانه‌ها برای پرداخت به موقع به کشاورزان

- وابستگی به محصول تک فصل (چغندر): اغلب کارخانه‌ها تنها در فصل برداشت چغندر (پاییز و زمستان فعال هستند و ظرفیتها در بقیه سال تعطیل می‌باشد.

و راهکارهای پیشنهادی:

۱- بهینه‌سازی مصرف آب و توسعه کشت پایدار از طریق ترویج سیستم‌های آبیاری نوین با حمایت مالی دولت توسعه کشت قراردادی با تضمین خرید محصول و ارائه ی بذره‌های مقاوم به خشکی و کم آبی

۲- افزایش سودآوری کشت چغندر برای کشاورزان از طریق خرید محصول با قیمت مناسب و پرداخت به موقع ارائه رایانه هدف مند برای نهاده‌های کود و بذر و کاهش هزینه‌های تولید اجرای طرح‌های بیمه‌ای متناسب با ریسک‌های اقلیمی

۳- نوساز فن آوری و افزایش بهره وری کارخانجات : مدرنیزه کردن خط ها تولید با استفاده از فن آوری های کم مصرف استفاده از انرژی های تجدیدپذیر برای کاهش هزینه های انرژی

۴- تنوع بخشی به محصولات و فعالیت ها

۵- تولید محصولات جانبی با ارزش افزوده بالا مانند اتانول از ملاس چغندر قند خوراک دام تولید شکرمايه برای صنایع غذایی

حمایت های دولتی و سیاست گذاری :

اعمال تعرفه های تنظیم شده بر شکر وارداتی برای حمایت از تولید داخلی وام کم بهره برای نوسازی خطوط تولید و توسعه صنایع جانبی

ایجاد صندوق تضمین خرید برای مدیریت نقدینگی کارخانه ها

توسعه زنجیره ارزش

ایجاد خوشه های صنعتی قند و با مشارکت کشاورزان کارخانه ها و مراکز دانشگاهی

توسعه صنایع تبدیلی برای کاهش هزینه های حمل و نقل

بازاریابی و توسعه صادرات تمرکز بر تولید شکر ارگانیک با شکر تخصصی برای صنایع دارویی و شیرینی پزی

اهمیت ایجاد مزیت رقابتی هدف گیری بازارهای منطقه ای افغانستان عراق و آسیای میانه با توجه به موقعیت جغرافیای استان .

با عنایت به مباحث مطرح شده در جلسه و اینکه گزینه توافقی در سامانه بازارگاه به معنای خرید و فروش غیرتضمینی و توافقی محصولات کشاورزی است که با هدف تنظیم و تعادل بازار و جلوگیری از نوسانات شدید قیمت انجام می شود و این روش، امکان عرضه تدریجی محصولات را به کشاورزان و واحدهای تولیدی و سایر مشتریان می دهد تا در زمان مناسب و با قیمتی توافقی به فروش برسند، مقرر گردید:

- اجازه پیش فروش شکر در سامانه بازارگاه به مشتریان صنعتی، صنفی و کشاورزان داده شود.
- چنانچه انعقاد قرارداد خرید و فروش شکر با مشتریان و کشاورزان قبل از محدودیت گزینه "توافقی" در سامانه بازارگاه باشد، امکان اجرای توافقات و خرید و فروش های قبل از محدودیت گزینه توافقی مطابق قرارداد وجود داشته باشد.
- از مهم ترین مزایای سامانه بازارگاه نهاده های کشاورزی این است که تمامی تولیدکنندگان و بازرگانان واقعی بتوانند بدون واسطه با شکل های مربوطه ارتباط برقرار کرده و در این سامانه نسبت به خرید و فروش نهاده های کشاورزی موردنیاز اقدام نمایند ولی با این حال سامانه بازارگاه مشکلاتی دارد از جمله رفتارهای متفاوت در برهه های

زمانی و مناطق مختلف که برای برای برخی از تشکل های خصوصی ایجاد چالش می نماید لذا یکسان سازی رفتار سامانه بازارگاه در سطح کشور صورت گیرد.

- هدف از ایجاد سامانه بازارگاه فعالیت شفاف و قانونمندی برای فعالین بازار نهاده ها، از تولیدکننده گرفته تا مصرف کننده است لذا برای افزایش نظارت هوشمند، اتصال بین سامانه های جامع انبارها، بازارگاه و سامانه جامع تجارت با پوشش عمومی صورت گیرد.

- پیشنهاد می گردد جهت کاهش هزینه های تجار ابتدا شکر تولید شده در هر استان در همان استان مصرف شود سپس مازاد آن به استان های دیگر ارسال گردد .

۲. واردات مدیریت شده شکر خام و لزوم تنظیم بازار توسط نهادهای مسئول

تأمین شکر، به عنوان یکی از کالاهای اساسی و استراتژیک، همواره از دغدغه های مهم اقتصاد ایران بوده است. این ماده غذایی حیاتی، نقش پررنگی در سبد مصرف خانوار و صنایع مختلف از جمله صنایع غذایی، نوشیدنی و دارویی ایفا می کند. با وجود تلاش های صورت گرفته برای خودکفایی در تولید داخلی، اقلیم و شرایط کشاورزی ایران به گونه ای است که تولید شکر از چغندر قند و نیشکر به تنهایی پاسخگوی نیاز رو به رشد کشور نیست لذا واردات شکر در راستای امنیت غذایی کشور و تامین نیازهای داخلی انجام می شود. از این رو، واردات شکر به عنوان یک راهکار تکمیلی و در برخی موارد ضروری، همواره در کنار تولید داخلی مطرح بوده است تا تعادل در بازار این محصول حفظ شود و نیاز مصرف کنندگان تأمین شود.

از طرفی مسئول شکر تنظیم بازار کارگروه تنظیم بازار کالاهای کشاورزی است و یکی از راهکارهای جبران کمبودها خرید موجودی شکر کارخانه ها در زمان فراوانی شکر و عرضه آن به هنگام کمبود توسط دولت است . لذا جهت حمایت واحدهای تولیدی شکر باید در فصل فراوانی شکر که از مهرماه شروع و تا اواخر دی ماه هر سال ادامه دارد از واحدهای تولیدی شکر خریداری و در فصولی که موجودی کارخانه ها به اتمام می رسد در بازار عرضه شود.

- مقرر گردید مکاتبات لازم با وزارت جهاد و صمت برای مدیریت و کنترل واردات شکر خام مخصوصاً در فصل تولید کارخانجات انجام شود .

- نظر به اینکه شکر، به عنوان یکی از مهم ترین اقلام مصرفی خانوار و قیمت گذاری آن گامی در جهت ساماندهی بازار مواد غذایی محسوب می شود لذا کارگروه تنظیم بازار ترتیبی اتخاذ نماید که همواره قیمت مصوب رعایت گردد.

- از آنجا که ثبات در بازار شکر می تواند تأثیر قابل توجهی بر هزینه تمام شده محصولات غذایی وابسته به آن داشته باشد لذا جهت تنظیم بازار و عرضه شکر در فصل کمبود که معمولاً در اسفند، فروردین و اردیبهشت می باشد و

همچنین جهت کاهش ضرر و زیان واحدهای تولیدی قند و شکر، خرید تضمینی شکر توسط دولت انجام و در مواقع کمبود عرضه انجام شود.

۳. چگونگی تامین شکر خام برای استان خراسان

یکی از رخدادهای تأثیرگذار بر حوزه شکر، جلوگیری مقطعی از واردات شکر خام و ایجاد مشکلات عدیده برای کارخانههای تصفیه شکر خام است، زیرا در یک مقطع زمانی حجم عظیمی از شکر خام وارد کشور می شود و در آن بازه زمانی، تصفیه کنندگان شکر خام قادر به جذب تمام وارداتی نیستند، تجار نیز با انعقاد قرارداد با کارخانجات چغندری و نیشکری جهت تصفیه شکر خام اقدام می نمایند. همین تصمیم موجب می شود که در تمام فصول سال، کارخانههای تصفیه ای مواد اولیه نداشته باشند.

همچنین به دلیل دستوری بودن نرخ شکر سفید، تجار معمولاً تمایلی به ارسال شکر خام به کارخانههای تصفیه دور از بنادر (به خصوص بندر امام خمینی) ندارند، زیرا هزینه حمل و نقل برای آنها به صرفه نیست و محاسبه جداگانه کرایه نیز مشکل است؛ در صورتی که هزینه حمل و نقل در نهایت به مصرف کننده تحمیل می گردد.

علاوه بر این، کارخانههای تصفیه ای نزدیک به بنادر ممکن است همیشه ظرفیت خالی برای تصفیه نداشته باشند و تجار مجبور شوند مدت زیادی منتظر بمانند و بسیاری از کارخانههای تصفیه شکر خام در نقاط دیگر کشور با ظرفیت بسیار پایین کار می کنند یا حتی تعطیل هستند. این نشان می دهد از ظرفیت تصفیه داخلی به طور کامل استفاده نمی شود. از این رو، با توجه به آن که قند و شکر، به نوعی از محصولات پر کاربرد در زندگی مردم است، دولت با وضع سیاست های مختلف در تعریف تعرفه ها یا قیمت گذاری های دولتی به طور مستمر نقشی پررنگ در رویدادهای این صنعت ایفا می کند.

در حال حاضر چون کرایه حمل از بنادر به استان خراسان بسیار بالا است انگیزه ای از طرف صاحبان شکر خام برای تصفیه شکر در استان خراسان وجود ندارد لذا در خصوص افزایش سهمیه استانی شکر خام ورودی از مبادی کشور باید تلاش شود همچنین مابه التفاوت قیمت کرایه حمل شکر خام از مبادی ورودی به خراسان به قیمت شکر تولیدی افزوده شود.

- بر اساس تصمیمات اتخاذ شده در جلسه، جهت ایجاد تعادل در زنجیره تأمین و توزیع کالاهای اساسی، سازمان جهاد کشاورزی و اداره کل صمت استان در بررسی آنالیز قیمت تمام شده، قیمت حمل را محاسبه و در قیمت تمام شده نهایی خرید و فروش شکر اضافه نمایند.

۴. قرار گرفتن صنعت قند در اولویت تامین گاز در اواخر پاییز و اوایل زمستان

با توجه به نامه شماره ۸۵۰/۱۷۴۹ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۹ صنایع قند و شکر استان ماهیت کار کارخانه های تولید قند و شکر فصلی بوده (از اواخر شهریور تا اوایل بهمن ماه) همچنین چغندر محصولی فسادپذیر بوده و در زمان سیلو کردن به دلیل تنفس بخش عمده قند را از دست می دهد لذا نیاز به اولویت قرار گرفتن تامین گاز در این فصول می باشد.

شرکت گاز استان در پاسخ به نامه شماره ۱۴۰۴/۱۹۶۵/ص مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۸ دبیرخانه شورا طی نامه شماره گ/۴۲/۰۰۰/۶۲۶۵۸ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۱۹ در خصوص تامین گاز در بخش صنایع قند و شکر اعلام نمود در حال حاضر همکاری لازم در خصوص تامین گاز صنایع قند و شکر صورت پذیرفته و اعمال هر گونه محدودیت در فصول سرد سال بر اساس ابلاغ مدیریت دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران و همچنین مصوبات ستاد انرژی استان انجام می پذیرد لازم به ذکر است واحدهای مذکور باید از هم اکنون نسبت به ذخیره سازی سوخت دوم اقدام نمایند.

نظر به اینکه چغندر قند یک محصول فسادپذیر است و قطعی گاز باعث تحمیل خسارت های مالی فراوان به واحدهای تولیدی قند و شکر می شود مقرر گردید در زمان محدودیت های گازی، کارخانه های قند و شکر در اولویت عدم قطع گاز قرار گیرند.

۵. مشکلات تامین سوخت مایع

با توجه به افزایش قیمت کرایه حمل سوخت مایع مازوت و اخذ مابه التفاوت کرایه از انبار ری حتی در صورت تحویل مازوت از انبارهای داخل استان واحدهای تولیدی قند و شکر خواستار شفاف سازی موضوع توسط شرکت نفت استان شدند.

شرکت ملی پخش فراورده های نفتی استان طی نامه شماره ۸۱۴/۲۱/۱۳۶۲۵ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۱۴ عنوان نمود وفق ضوابط و به دلیل لزوم برقراری سوخت پایدار نیروگاه های حرارتی از نزدیک ترین مبداء تامین سوخت دوم (برای مواقع قطع گاز) نفت کوره صنایع عمده مشابه کارخانجات سیمان و قند از مبادی اصلی تولید امکان پذیر می باشد و کرایه حمل صنایع بر عهده واحد مربوطه بوده و این منطقه با پیگیری موضوع از مدیریت های محترم ذیربط ستادی شرکت ملی پخش فراورده های نفتی ایران مجوز و شرایط لازم تحویل این فراورده (از انبار زال پارس مشهد) به این صنایع را اخذ ولیکن قاعدتا ملزم به پرداخت هزینه های حمل ریلی و انبارداری بخش خصوصی می باشند.

با توجه به اینکه سوخت مایع توسط واحدهای تولیدی به قیمت روز خریداری نگهداری می شود و در اسناد هزینه ای شرکت اعمال می گردد لذا موضوع درخواست اختلاف قیمت سوخت در فاصله خریداری شده و حمل تا زمان استفاده توسط شرکت ملی پخش فراورده های نفتی مورد تجدیدنظر قرار گیرد.

۶. خروج شکر از شمول قیمت گذاری دستوری

با توجه به اینکه در حال حاضر صنایع تولیدی شکر یارانه ای دریافت نمی کنند و تأمین بذر، نهاده، مواد اولیه و اقلام یدکی قیمت رقابتی است، و تنها بخشی از کود مورد نیاز یارانه ای است که با حذف آن نیز مخالفتی ندارند و سخت گیری های نهاده های نظارتی از جمله جهاد کشاورزی، سازمان صمت و تعزیرات حکومتی مشکلاتی را برای آنها ایجاد کرده است خواستار خروج شکر از قیمت گذاری دستوری می باشند.

• طبق ردیف ۱-۲ بند (ث) ماده ۴۸ قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۳-۱۴۰۷) به منظور توسعه اشتغال و رشد اقتصادی از طریق سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی قیمت‌گذاری دولتی به‌استثنای کالاهای اساسی یارانه‌ای و کالاهای خدمات انحصاری و خدمات دولتی ممنوع است لذا مقرر گردید : • موضوع خروج شکر از قیمت‌گذاری دستوری در حوزه صنایع (نه مصرف کننده) پیشنهاد گردد . • کمیسیون صنعت، کشاورزی و تشکل‌های بخش خصوصی بررسی و نظرات به دبیرخانه منعکس گردد. ۷. اصلاح نحوه رسیدگی پرونده‌های تخلفات واحدهای تولیدی در صورت بروز اختلاف قبل از اینکه پرونده ای در تعزیرات برای واحدهای تولیدی تشکیل شود ابتدا موضوع با حضور نهادهای نظارتی در کمیته ای در خانه صنعت و معدن بررسی شود و در صورت حل و فصل پرونده ای تشکیل نگردد. • تشکیل مجدد کمیته ای متشکل از نمایندگان تشکل‌های اقتصادی، جهاد کشاورزی، صمت در استان و خانه صنعت و معدن در استان تا در خصوص تخلفات واحدهای بزرگ تولیدی در شرایط خاص تصمیم‌گیری نمایند در دستور کار دبیرخانه شورا قرار گیرد.	
دبیرخانه به شورا پیشنهاد می دهد: • اجازه پیش فروش شکر در سامانه بازارگاه به مشتریان صنعتی، صنفی و کشاورزان داده شود. • چنانچه انعقاد قرارداد خرید و فروش شکر با مشتریان و کشاورزان قبل از محدودیت گزینه "توافقی" در سامانه بازارگاه باشد، امکان اجرای توافقات و خرید و فروش‌های قبل از محدودیت گزینه توافقی مطابق قرارداد وجود داشته باشد. • از مهم ترین مزایای سامانه بازارگاه نهاده های کشاورزی این است که تمامی تولیدکنندگان و بازرگانان واقعی بتوانند بدون واسطه با تشکل های مربوطه ارتباط برقرار کرده و در این سامانه نسبت به خرید و فروش نهاده های کشاورزی موردنیاز اقدام نمایند ولی با این حال سامانه بازارگاه مشکلاتی دارد از جمله رفتارهای متفاوت در برهه های زمانی و مناطق مختلف که برای برخی از تشکل های خصوصی ایجاد چالش می نماید لذا یکسان سازی رفتار سامانه بازارگاه در سطح کشور صورت گیرد.	پیشنهادهای

- هدف از ایجاد سامانه بازارگاه فعالیت شفاف و قانونمندی برای فعالین بازار نهاده‌ها، از تولیدکننده گرفته تا مصرف‌کننده است لذا برای افزایش نظارت هوشمند، اتصال بین سامانه‌های جامع انبارها، بازارگاه و سامانه جامع تجارت با پوشش عمومی صورت گیرد.
- جهت کاهش هزینه های تجار ابتدا شکر تولید شده در هر استان در همان استان مصرف شود سپس مازاد آن به استان‌های دیگر ارسال گردد.
- مکاتبات لازم با وزارت جهاد و صمت برای مدیریت و کنترل واردات شکر خام مخصوصاً در فصل تولید کارخانجات انجام شود .
- نظر به اینکه شکر، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین اقلام مصرفی خانوار و قیمت‌گذاری آن گامی در جهت ساماندهی بازار مواد غذایی محسوب می‌شود لذا کارگروه تنظیم بازار ترتیبی اتخاذ نماید که همواره قیمت مصوب رعایت گردد.
- از آنجا که ثبات در بازار شکر می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر هزینه تمام‌شده محصولات غذایی وابسته به آن داشته باشد لذا جهت تنظیم بازار و عرضه شکر در فصل کمبود که معمولاً در اسفند، فروردین و اردیبهشت می‌باشد و همچنین جهت کاهش ضرر و زیان واحدهای تولیدی قند و شکر، خرید تضمینی شکر توسط دولت انجام و در مواقع کمبود عرضه انجام شود.
- بر اساس تصمیمات اتخاذ شده در جلسه، جهت ایجاد تعادل در زنجیره تأمین و توزیع کالاهای اساسی، سازمان جهاد کشاورزی و اداره کل صمت استان در بررسی آنالیز قیمت تمام شده، قیمت حمل را محاسبه و در قیمت تمام شده نهایی خرید و فروش شکر اضافه نمایند.
- نظر به اینکه چغندر قند یک محصول فسادپذیر است و قطعی گاز باعث تحمیل خسارت های مالی فراوان به واحدهای تولیدی قند و شکر می شود مقرر گردید در زمان محدودیت‌های گازی، کارخانه‌های قند و شکر در اولویت عدم قطع گاز قرار گیرند.

• با توجه به اینکه سوخت مایع توسط واحدهای تولیدی به قیمت روز خریداری نگهداری می شود و در اسناد هزینه ای شرکت اعمال می گردد لذا موضوع درخواست اختلاف قیمت سوخت در فاصله خریداری شده و حمل تا زمان استفاده توسط شرکت ملی پخش فراورده های نفتی مورد تجدیدنظر قرار گیرد. • موضوع خروج شکر از قیمت گذاری دستوری در حوزه صنایع (نه مصرف کننده) پیشنهاد گردد . • تشکیل مجدد کمیته ای متشکل از نمایندگان تشکلهای اقتصادی، جهاد کشاورزی، صمت در استان و خانه صنعت و معدن در استان تا در خصوص تخلفات واحدهای بزرگ تولیدی در شرایط خاص تصمیم گیری نمایند در دستور کار دبیرخانه شورا قرار گیرد.	
۱- صورتجلسه بیست و دومین نشست دبیرخانه شورای گفت و گو مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۷ ۲- شماره ۸۵۰/۱۷۴۹ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۹ کارخانه قند و شکر تربت حیدریه منضم به صورتجلسه کارخانجات قند و شکر ۳- نامه شماره ۱۴۰۴/۱۰۲۸ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۱۶ خانه صنعت معدن و تجارت استان ۴- نامه شماره گ ۶۲۶۵۸/۰۰۰/۴۲ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۱۹ شرکت گاز استان ۵- نامه ۸۱۴/۲۱/۱۳۶۲۵ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۱۴ شرکت پخش فراورده های نفتی	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه